

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Lahja vsaki četrtrek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija števil. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8-12 dopoldne v upravnistični sobi.

Naročnino in naznana sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglašilni poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglašilne plačati v Gorici.

„Katoliško politično društvo v Bovcu“.

O ustanovnem shodu „Kat. pol. društva v Bovcu“ smo v zadnji št. cenjenega „Prim. L.“ poslali le par stvari — danes sporočamo o vsopredur samem.

Č. g. Ivan Čič, kurat na Srpenici, je pojašnjeval zlasti pridevek „katoliško“; vodilna misel govora mu je bila velika zapoved Kristusova: „Ljubite se med seboj“, katera zapoved velja ne samo posameznikom medsebojno, ampak tudi za vso človeško družbo in vse njeno mišljenje in delovanje trden, neomajen temelj, ako hoče svet res napredovati in živeti v miru, zadovoljnosti in sreči. Katoliško načelo pravice in ljubezni jedino more človeško družbo k blagru voditi, razne stanove medsebojno jediniti, česar se ne more trditi o krivičnem, sebičnem liberalizmu in soc. demokratizmu.

Razdorni duh liberalizma se kaže kot skrajno krivičen in poguben medsebojno med državami; čim večja lastna korist vodi močnejše, da ugonabljajo slabejše, bodi z vojskami — (angleško-burska vojska), bodi z nekrvavimi gospodarskimi zatiranjmi. Isto, kar med državami, se godi tudi med državljani v državi. Liberalno zakonodajstvo dovoljuje močnejšemu tudi popolnoma gmotno uničiti slabjšega. Ako bi šlo tako naprej, bi bilo slednjič par vsemogočnih milijarderjev in njim pod nogami milijoni in milijoni sužnjev.

S pravico tirjamo torej krščanskih načel tudi v politiki!

Liberalizem deluje pa tudi, da čim prej doseže svoj namen, z vsemi silami na to, da zaduši v srcih ljudij sv. vero, da zadá smrtni udarec cerkvi, katera je jedina varuhinja in zagovornica „pravice in ljubezni“. V ta namen hoče dobiti zlasti šole v svoje roke. A kaj bi bilo potem, ko bi se ne učil več kršč. nauk? Kaj, ako bi se vera vrgla med staro šaro?

Kako zelo smo torej dolžni, in to vsi delovati proti tem naklepom liberalizma!

Nič manj pa nismo dolžni varovati tudi same sebe, da se, dasi morda popolnoma nevedé in nehoté nezapredemo

v mrežo liberalnih nauk, ki so zelo vabljivi in na videz lepi, a zato, ker so lažjivi. Marsikdo pije včasih najraje žganje, dasi je strupeno; kadar oboli, ni ga skoraj več ozdraviti. Ravno tako je n. pr. tudi s slabim liberalnim berilom, časniki; nevedé se zavzema polagoma tega duha, dokler ni opit — in takemu je težko več pomagati.

In ker ima liberalizem, katerega tako pospešujejo naše postave, satanski namen, uničiti sploh vse, kar je še zdravega in dobrega v človeški družbi ter jo tako pripraviti res v duševni in gmotni propad, zato nam je treba biti pozornim, treba da se združujemo v močna društva, v kat. pol. društva, ki imajo veliko moč črtati račune liberalizmu.

Ali smo kristijani, katoličani ali nismo — ako smo, tedaj moramo priznati, da nam je liberalizem, naj se nam nudi v še tako lepi in mikavni obliki, sovražen, in toliko nevarnejši, ker je vseskozi lažjiv; priznati moramo, da smo navskriž z liberalci že v temelju.

„Psi, ki ne znajo lajati“, nismo po besedah sv. pisma samo mi duhovni, ako bi molčali k liberalnim nameram, ampak vsak kristijan!

Nam podtikajo liberalci, ker povzdigujejo svoj glas proti njim v obrambo resnice in rešitev ljudstva, najpodlejšje namene in ne puščajo na nas niti jednega lasu pravičnega, hoté nam vzeti kot svojim največjim nasprotnikom ves ugled in s tem tudi besedo pred svetom; to nas ne straši — veseli nas pa, da svet bolj in bolj spoznava, da je na naši strani, na strani sv. cerkve pravica, spoznava, da smo mi krivično napadani. Ravno tako pa se bo tudi slednjič sodba glasila, da so vsega zla, izvirajočega iz tega boja, oni krivi, ki nas napadajo, a ne mi, ki sebe in pravico branimo.

Katoliška cerkev se ne preminja — vedno uči isto. Mi moramo tako učiti in ne drugače; ako bi pa imeli drugače učiti — raje...

To je naše načelo — to je katoliško načelo: učiti, zagovarjati, braniti pravico — braniti jo pred divjimi napadi, in o tem smo prepričani, da jo boste tudi vi z nami zagovarjali. Pravica, vla-

daj svet, imej besedo v najmanjši stvari — pravica in ljubezen je temelj krščanstva, ki more jedino osrečiti svet časnó in večno — to geslo je tudi geslo novoustanovljenega „Kat. polit. društva“, in zato hočemo vedno delovati v smislu velike zapovedi Gospodove: „Ljubi svojega brata“!

Sprejemanje udov in volitev odbora.

V novo društvo se je vpisalo takoj 75 udov, katero število pa se v kratkem gotovo podvoji.

Za predsednika je bil na to izvoljen jednoglasno g. Anton Šuler, kmet v Bovcu; v podpredsedniški mesti g. Jos. Fon, krčmar v Bovecu in g. Martin Černota, krčmar in župan v Logu; za blagajnika mizarski mojster g. Ivan Mihelič v Bovcu; za tajnika č. g. Jos. Abram, kaplan; dalje: g. Matija Kravanja, kmet v Bovcu in predsednik „Mlek. zadr.“, g. I. Jakelj, rudar v Logu, preč. g. Iv. Vidmar, dekan, č. g. Mat. Ivančič, knrat na Srpenici, g. Fr. Mišec, kmet v Dvoru pri Bovcu in za namestnike: g. Andr. Pinsi, iz Bovca, kovač v loškem predoru, č. g. Al. Matelič, župn. upr. v Soči in g. Iv. Mlekuž, kmet v Bovcu.

Resolucije.

Konečno je utemeljeval in obrazložil g. kaplan Abram še nekaj resolucij in te so:

1. Vis. dež. zbor naj blagovoli odrediti, da bodo Bovčani oddajali svoje glasove pri deželnozbornih volitvah za trge v Bovcu samem, da jim ne bo treba hoditi volit v Tolmin, kar je v veliko oviro in škodo volilcem radi velike oddaljenosti, in sploh večina ne more niti voliti radi tega;

2. po vzgledu drugih mnogih avstr. kronovin naj blagovoli vis. zbor uvesti tudi v naši deželi kakor pri volitvah v trgih tudi pri volitvah za kmečke občine direktne volitve;

3. direktne volitve naj bodo, kakor n. pr. na Kranjskem, tajne, ker se najbolj prilagajajo duhu sedanjega časa, ter se gotovo v kratkem vdomačijo povsod;

4. umestno je tudi in pravično, da se uvede tudi za dež. zbor nova kurija, odgovarjajoča V. kuriji drž. zbora, v katero bi volilo vedno ogromnejše število mož, ki nimajo po sedanjem zakonu

volilne pravice svojega lastnega zastopnika;

5. uvede naj se splošna volilna pravica v kmečkih občinah, zlasti pa pri volitvah v mestih in trgih in pri trgovsko obrtnih volitvah, ker po sedanjem volilnem redu ne pridejo v poštev v trgih vsi oni, ki ne plačujejo določenih 8 K direktnega davka, morajo pa nositi težka bremena cele vrste indirektnih davščin, ki so v resnici veliko večje od direktnega davka. — Istotako nima zdaj pravice sodelovati izdatno podporo „Nikolajevemu zavodu“ v Trstu, ki je gotovo priporočljivo deželi, zlasti našim gorskim krajem zelo koristno in potrebno, a ker nima sredstev, vredno krepke podpore ne samo od posameznikov in občin, ampak tudi od dežele.

6. Na dež. zbor je konečno poslalo društvo tudi obširnejšo prošnjo za vsakoletno izdatno podporo „Nikolajevemu zavodu“ v Trstu, ki je gotovo priporočljivo deželi, zlasti našim gorskim krajem zelo koristno in potrebno, a ker nima sredstev, vredno krepke podpore ne samo od posameznikov in občin, ampak tudi od dežele.

7. Slednjič je omeniti tudi resolucijo, naj bi se v rabeljskem rudniškem ravnateljstvu nastavili tudi slovenski uradniki, kar je zelo opravičeno zlasti zato, ker od sedanjih ne razume menda razun jednega nihče slovenščine in je pretežna večina rudarjev Slovencev, deloma s Koroškega, deloma pa s Kranjskega in Bovškega.

Prihodnji shod „Katoliškega polit. društva“ bo, ako ne bo posebnih ovir, 21. julija z mnogovrstnim, zlasti gospodarskim vsopredom.

Politični pregled.

Potovanje našega cesarja v Prago. — S tolikim sijajem naš cesar še nikdar ni potoval, kakor v sredo 12. t. m. v Prago. Točno ob 10. uri dopoldne se je cesar odpeljal z Dunaja, a je dopel ob 6. uri zvečer v Prago. Spremljali so cesarja ministerski predsednik dr. Koerber in ministra Rezek in Hartel. Dr. Koerber se je peljal v istem vlaku kakor cesar in se je na povabilo cesarjevo nastanil v kraljevem gradu Hradčinu v Pragi, kar se smatra za posebno odlikovanje v priznanje njegovih velikih zaslug v zadnjem času.

Red in stanovitnost sta potrebna za dober uspeh vsakega podjetja. Red in stanovitnost zahteval je Moreno najprej pri samem sebi, potem tudi pri drugih.

Zgodaj o 5. je vstajal, opravil svojo pobožnost, šel k sv. maši, potem se je podal na delo. Ob 10. je zajuterkoval, potem je šel v vladno poslopje, kjer je imel opraviti do 4. pop. Tedaj je bilo kosilo. Nato je zajahal konja ali pa je šel peš na izprehod, ki pa je bil vedno združen z nadzorovanjem javnih del. Zvečer je bil pri svoji družini. Po skupni večerni molitvi je ob 9. odšel v svojo sobo, kjer je delal do polnoči, kakšenkrat do jutra; ker nikoli ni odložil pisma ali dela za drugi dan. Prijatelji so mu prigovarjali, da ni treba sebe moriti, naj si vendar privoščijo počitka, drugi bodo že čakali. „Ne“, je imel navado reči, „Bog sam sme ukazati, naj ljudje počakajo. Jaz nimam te pravice. Kadar bo on hotel, naj se odpočijem, mi že pošlje bolezen ali smrt.“ (Dalje prih.)

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj še cenim poštenjaka, ki vé in hodi pravo pol.
S. Gregorčič.

Morenova treznost in priprostost.

Moreno je menil, da se predsedniku ljudovlade ne spodobi sijajno življenje vladarja. Živel je kakor zasebnik. Dejal je: „Tako ne tratim časa in vsakdo pride lahko k meni brez strahu“.

Ni imel navade sprejemati običajnih povabil, zato mu jih tudi ni bilo treba povračati. Njegova žena mu je prigovarjala, naj vendar enkrat povabi ministre, odposlanike tujih držav in nekaj zvestih prijateljev. Da ne bo rekel, da je škoda denarja, da mu ona iz svojega 2500 frankov v ta namen. On jih sprejme,

ter odide, da povabi dotično gospodo. Na poti pa se premisli, ter nese denar — v bolnišnico usmiljenih sester. „Živijo!“ pravi, ko se vrne, ter si mane veselo roke, spomnil sem se, da je boljše lačne nasiti, kakor pa državnike, in usmiljene sestre so mi rekle, da s tem denarjem lahko napravijo najzibornejše kosilo svojim 300 bolnikom“. Gospa se je seveda nekoliko pojezila, pa nikoli mu ni več vsiljevala denarja za kosila.

Minister Karvajal povabi nekoč predsednika in druge visoke uradnike na izlet na dobri 2 uri oddaljeno pristavo. Izletniki so se prav dobro imeli cel dan. Proti večeru opomni Moreno, da se je treba vrniti. Gostoljubni gospodar pa z vsemi pretvezani zadržuje dobrovoljne goste. „Prav, gospoda moja“, pravi Moreno, „vsak je sam svoj gospodar; storite, kar se vam zdi, samo dvomim, ali boste mogli jutri priti ob svoji uri v svoje uradnike“. Vsi odgovorijo, da gotovo storijo svojo dolžnost. Moreno se

poslovi, drugi pa se še do polnoči kratkčasijo pri kartah in smodkah.

Drugi dan gre predsednik v vladno poslopje, pa ne najde nobenega onih ponočnjakov. Vsi so v postelji popravljali zamujeno noč. On pa pošlje vsakemu posebnega služabnika na dom z naročilom, naj isti hip pridejo v svoje uradnike. Ni bilo treba dvakrat klicati. Vedeli so, da se Moreno ne norčuje.

Moreno je vse premagal, le spanja ne. „Brez vsega sem lahko“, je rekel, le brez spanja ne. Videli so ga po tri dni neprenehoma jahati, ni si privoščil ne spanja ne jedi; ko je pa prišel na določeno mesto, se je vlegel ali vsedel, kamor je bilo, ter zaspal par ur, še le potem je kaj prigriznil.

Ves trud, ki ga je imel Moreno, da bi izgojil npravo, krepko, izobraženo ljudstvo, je imel tako dober uspeh, da so celo njegovi sovražniki s čudom to priznavali.

Razun tega je v cesarjevem spremstvu 350 drugih oseb. Meji voznjo v Prago so se vršili slavnostni sprejemi v Gmündu in Třebonu, kjer je pozdravil cesarja češki namestnik, v Taborju in v Benešovu, kjer sta pozdravila cesarja nadvojvoda Franc Ferdinand in soproga. V Pragi se je že kmalu popoldne jelo nabirati na stotine ljudstva ob slavnostni cesti, po kateri se je imel pripeljati cesar. Ob 3. uri so se začela postavljati v špali društva, šolski zavodi itd., na Franc Jožefov kolodvor pa je odšla častna stotinja in tri meščanske garde. Na kolodvoru so cesarja pričakovali najvišji deželni maršal knez Lobkovic, župan dr. Srb ter načelniki drugih drž. in obč. oblasti. V kraljevem gradu Hradčinu pa so pričakovali cesarja kardinal baron Skrbensky, najvišje vojaštvo in dvorni dostojanstveniki.

Točno ob 6. uri se je pripeljal dvorni vlak s cesarjem na praški kolodvor, na kar se je podal cesar viharno pozdravljen od več nego 100.000 oseb broječe množice v kraljevi grad Hradčin. Na pozdrav župana dr. Srba je odgovoril cesar v češkem jeziku, da ga je živa želja, bivati zopet med zvestim češkim narodom, privedla po dolgem času v kraljevo stolno Prago. Zanimiva ga videti, kako je Praga po zaslugi svojih prebivalcev napredovala v zadnjem desetletju. Velikim in važnim nalogam, ki se čakajo rešitve, zagotavlja svoje zanimanje in očetovsko skrb. V četrtek zjutraj je sprejel cesar mnogoštevilne deputacije, mej temi tudi češko plemstvo in kardinala barona Skrbenskega, ki je nagovoril cesarja v češkem jeziku. Cesar je odgovoril tudi v češkem jeziku, zahvaljujoč češko duhovščino za udanost in zvestobo. Nemški pa je nadaljeval rekši: „Bodite uverjeni, da interesi katoliške cerkve najdejo v meni vsikdar toplenega povsedeševatelja“. Glede češkega plemstva je dejal cesar v češkem jeziku: „Rad sem se prepričal, da plemstvo je in ostane trdna opora prestolu in državi“. Na to je bil vsprejem zboru častnikov, predstojništev raznih oblasti, državnih, občinskih, šolskih in drugih.

Drugi dan. 13. t. m. se je začel izvrševati pravi program cesarjevega potovanja v Prago. Dopoldne so bili vsprejemi v Hradčinu, ki so trajali do popoldne. Ob 2. uri popoldne se je pričel cesarjev obhod po mestu. Spremljali so cesarja češki namestnik grof Coudenhove, grof Paar, pl. Bolfras, dr. Koerber, Hartel in Rezek. Cesar si je ogledal mej drugem električno centralo v Holešovicah, kjer se je podpisal v spominsko knjigo; kanalizacijski tunel in Strakovo akademijo, kjer se je tudi podpisal v spominsko knjigo. Povsodi je cesarja pozdravila ogromna množica naroda in cesar je v raznih prilikah odgovarjal najprej v češkem, potem v nemškem jeziku. Ob 6. zvečer je bil v španski dvorani na Hradčinu obed, na kateri je bilo povabljenih veliko število najodličnejših oseb: kardinal Skrbensky, deželni maršal knez Lobkovic, župan dr. Srb, vsi trije cesarja spremljajoči ministri itd. Ob 8. zvečer je bila v češkem „Narodnem gledališču“ slavnostna predstava, igrala se je Vrhlickega šaloigra „Jedna noč na Karolovem kamnu“ in se je pelo zadnje dejanje Dvořakove opere „Rusalka“. — Cesar se je o predstavi pohvalno izrazil. Po predstavi je občinstvo prirejalo cesarju navdušene ovacije, hiše v ulicah, po katerih se je peljal cesar iz gledališča, so bile sijajno razsvetljene.

Dne 14. t. m. pa je bil višek slavnosti, namreč blagoslovljenje novega Franc-Jožefovega mosta, ki je stal nad poldrugi milijon goldinarjev.

Popoldne je obiskal cesar vsa tri praška predmestja Kraljeve Vinograde, Kalin in Žičkov, kjer je obiskal razne zavode. Cesar je povsodi govoril le v češkem jeziku. Krasno vreme je poveljevalo cesarjev slavnostni obhod. Drugi dan 15. t. m. pa se je vršila — dasi mej hudim dežjem velika vojaška parada. — 16. t. m. pa je obiskal cesar mej zvonenjem zvonov in streljanjem topov grad svojih pradedov Karstein pri Pragi, zvečer pa so se zaključile slavnosti z regato na Vltavi in sijajno razsvetljavo mesta. Drugo jutro ob 6. uri se je odpeljal cesar iz Prage v Litomerice.

Dne 18. t. m. se je srečno vrnil na Dunaj.

Deželni zbor istrski. — Deželni zbor istrski je sklican na 20. dan t. m., t. j. danes v Koper. Italijani se silno jezé, da ni sklicala vlada deželnega zbora v Poreč. V pondeljeko se sešli v Trstu, da

protestirajo proti takemu postopanju vlade. Hrvatsko-slovenski poslanci so vrnili deželnemu glavarju povabila k prvi seji, ne da bi jih odprli, ker so bila naslovljena v ital. jeziku.

Novice.

Goriški deželni zbor. — V pondeljek ob 5. uri in pol popoldne se je sešel goriški deželni zbor, da nadaljuje svoje za. edanje, katero je pretrgal dne 20. decembra 1900.

Navzoči so bili vsi poslanci, razun poslanca g. Lapanje, ki je brzajavno naznanil, da se ne more udeležiti današnje seje ter ob enem omenil v svoji brzajavki velikih nesreč, katere je povzročil velikanski naliv od sobote na nedeljo v kobaridskem okraju. Deželni glavar odvisi sejo ter naznanil, da mu je dospel od visoke vlade 8. t. m. dopis, ki mu je naznanil, da je za današnji dan bil sklican naš deželni zbor.

Potem predstavi zbornici vladnega zastopnika v osebni c. kr. namestništvu svetnika grofa Attemsa. Predno se je prešlo na dnevni red, naznani deželni glavar, da je došel deželnemu odboru vladni načrt zakona, vsled katerega naj bi se postavne določbe glede pogozdovanja Krasa razširile tudi na Tolminsko in Kanalsko. Dalje prečita dopis zdravniške zbornice, s katerim ista z veseljem pozdravlja deželnozbornski sklep, da se sezida v Gorici deželna norišnica.

Potem naznani, da so mu naznani nekateri predlogi in jedna interpelacija od raznih gospodov poslancev ter da je došlo mnogo peticij in prošenj na deželni zbor, katero vse se bode prečitalo po dokončanem dnevnem redu. Na to preide zbor k dnevnemu redu.

Prva točka je bila: Načrt zakona zadevajočega spremembo § 53. lovskega zakona z dne 15. febr. 1896 št. 26 dež. zak.

Poročevalec je bil dr. Verze gnassi, ki je predlagal, da se gori omenjeni paragraf tako spremeni, da bi njegove določbe veljale za nove gozdne nasade. Ko se odpre generalna debata o tej zadevi, poprosi poslanec Grča besede ter misli, da bi se pri tej priliki v lovskem zakonu še kaj drugega dalo spremeniti, posebno, da bi se določilo, kako se ima porabiti lovšina, ki gre po nekod v občinsko blagajno, drugod se pa razdeli med posestnike. Govornik pravi, da danes ne more staviti v tem pogledu konkretnih predlogov zaradi tega, ker mu je bilo današnje poročilo prekasno dostavljeno, vdbil da je je namreč se le ob 2. uri popoldne.

Zaradi tega predlaga, da se odstopi cela zadeva legalnemu odseku.

Ta predlog je bil sprejet brez ugovora.

Druga točka dnevnega reda je bila: Načrt zakona zastran odprave § 2. postave z dne 14. maja 1896 št. 20 dež. zak. (Povračilo odgonskih stroškov.)

Po dosedanjih postavnih določbah so morale občine deloma povračati odgonske stroške, po novem zakonu prevzame dežela te stroške nase. Ta zakonski načrt je bil brez ugovora sprejet v vseh treh branjih.

Tretja točka dnevnega reda: Poročilo glede sprejetja stroškov za nastanitev orožništva na račun države. Poroča posl. dr. Marani. Deželni zbor je namreč v jedni svojih zadnjih sej naročil deželnemu odboru, da dela na to, da bi država več prispevala za nastanitev orožnikov. Domobrantsko ministerstvo pa je to zahtevo odbilo z opazko, da ni preteklo niti 6 let odkar so se zvišale pristojbine za nastanitev orožnikov od 2 novcev in pol na 4 novce in 7, za vsakega moža. Na predlog poslanca Dottorija izroči se to poročilo finančnemu odseku v pretresovanje.

Četrta točka: Načrt zakona zastran pospeševanja govedoreje, poročča dr. Verze gnassi. Poslanec grof Panigai predlaga, da se izroči ta načrt posebnemu odseku peterih poslancev. Na poznejši predlog dr. Gregorčiča se je zbralo v ta odsek mesto pet, šest poslancev, ki so ti-le: Lapanja, Klančič, Muha, Panigai, dr. Verze gnassi in Michelli, načelnik dr. Verze gnassi.

Peta točka: Poročilo o prošnji morske kopeli v Gradežu za podporo 800 K; poročča dr. Verze gnassi. Podpora se dovoli brez ugovora.

Šesta točka: Poročilo o sprejetju pobiranja drž. užitnine in davščine na žganje in pivo v deželno režijo, poročča dr. Tuma.

Poslanec Panigai predlaga, da se to poročilo odstopi finančnemu odseku, ki naj o njem pretresa ter o svojem času poročča deželnemu zboru. Predlog sprejet.

Sedma točka: Odobritev nakanah pokojnin, oziroma odgojnin iz pokojninskega zaklada učiteljem, poročča dr. Marani. Vsled tega poročila se je zvišala pokojna a bivšemu mestnemu učitelju Lipizerju od letnih 820 K na 1025 K. Odgojnine peterim otrokom pokojnega učitelja na Volarjih Ivančiča so se zvišale za vsakega od 41 K na 77 K.

Čast. g. vikarju Josipu Mašeri, ki je dolgo vrsto let podučeval na ljudski šoli v Št. Mavru, dovolila se je pokojnina letnih 280 K.

Deželni zbor sprejme to poročilo na z. anje ter jo odobri. Na to se preide k čitanju predlogov in interpelacij.

Poslanec in namestnik deželnega glavarja dr. Gregorčič prečita v svojem in v imenu ostalih slovenskih poslancev ta-le predlog:

Visoki zbor!

V noči od sobote do nedelje bili so v tolminskem glavarstvu nalivi, ki so naredili prevelike škode s tem, da so razdrli mostove, poškodovali obrežja rek in potokov, odnesli branove ob vodah, razlagali ceste, podrli hiše, odnesli živino, promet po nekaterih krajih popolnoma ustavili. Škoda je na vse strani velikanska, katere ne more ljudstvo popraviti brez deželne in državne podpore.

Z ozirom na to predlagajo podpisani: Visoki deželni zbor naj sklene: Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da škodo, vzročeno po nalivih zadnjih dnij v glavarstvu tolminskem, nemudoma preišče in preceni ter da podeli potrebno podporo, da se škoda popravi in da se zabrani nadaljno razdiranje po nalivih, ki bi se znali ponoviti.

Dr. Verze gnassi predlaga v svojem in v imenu ostalih ital. poslancev, naj se vlada pozove, da preišče ter se pouči o škodah, ki jih je povzročil zadnji naliv v Furlaniji, ob jednem predlaga pa tudi, da vlada ustanovi v Gradišču poseben hidravlični urad.

Poslanec Berbuč v svojem in v imenu ostalih slovenskih poslancev predlaga, da izvoli deželni zbor poseben odsek sedmih članov, ki bode proučeval slabe razmere šolstva na Goriškem sploh, posebno pa one na tukajšnjih srednjih šolah, posebno z ozirom na slabe uspehe na teh šolah v zadnjem času. Isti poslanec stavi predlog, da se deželnemu odboru naroči, da posreduje pri visoki vladi glede letnega državnega prispevka za deželni šolski zalog.

Posl. dr. Tuma prečita v svojem in v imenu ostalih slov. poslancev stavljeno interpelacijo, v kateri se vlada pozivlja, da odgovori na interpelacijo, stavljeno v deželnem zboru že leta 1897. glede preselitve možkega učiteljišča iz Kopra v Gorico ter glede neznosnih razmer, ki vladajo na tamošnjem učiteljišču. Vladni zastopnik grof Attemsa pripomni, da mu je znano, da se je o tej zadevi na pristojnem mestu že obravnavalo, več da mu sicer ni znano, objubi pa, da bode na to interpelacijo odgovoril v jedni prihodnjih sej. Na to prečita dež. tajnik dolgo vrsto peticij in prošenj za podpore od strani občin, društev in privatnikov, na kar se seja ob 7. uri zaključí.

Prihodnja seja bode v pondeljek dne 24. t. m. ob 5. uri pop.

V Gorici. V seji mestnega sveta dne 13. t. m. je svetnik dr. Cesciutti stavil predlog, da se mora mestni svet z vso silo upreti slovenski besedi po goriških cerkvah in da morata biti prihodnji župnik na Placuti in prihodnji kaplan pri sv. Ignaciju italijanske narodnosti. Predlog je bil sprejet enoglasno.

Kaj naj rečemo na to? Na prvi pogled se vidi, da gospodom mestnim svetovalcem ni do sv. vere in do cerkvenih pobožnosti, ampak le za golo narodnost. Ko bi zahtevali še nekaj italijanskih govorov, bi jim č. gg. župniki gotovo privoščili, da bi jih le pridno obiskovali. Tega pa ne zahtevajo, ampak zahtevajo odpravo slovenskih pridig in pa duhovnike, ki bi bili italijanske narodnosti. To je njim vse! Teh želj in teh zahtev za katoliška cerkev ne more vpoštevati, in sicer radi tega ne, ker je katoliška! Slovenski kakor tudi italijanski govori po goriških cerkvah niso vpeljani radi narodnosti, ampak radi dušnih in

verskih razlogov, ki nimajo ničesar opraviti z narodnostjo. Resnično, prava sramota je, da si katoličani zavidajo besedo božjo v materinem jeziku in to v pričó židov! Prav tako niso postavljeni ne slovenski, ne italijanski duhovniki v Gorici, da bi po cerkvah širili narodnost, ampak sv. vero in kar je z njo v dotiki. Pri imenovanju duhovnikov imajo škofje vedno pred očmi koristi sv. cerkve in sv. vere. Zato naj se občinski svetniki le pomirijo, kajti za nastavljanje duhovnikov so že drugi poklicani, ki vedo, kaj je njih dolžnost.

Te dni so magistratovci pobirali po Placuti podpise za župnika ital. narodnosti. Ljudem so vso stvar prikrivali, češ, saj se gre le za nekega duhovnika. Mnogo Slovencev je podpisalo. Prišli so na pr. k slovenski družini M. B. Gospodarja ni bilo doma. Družina je rekla, da, če se gre za duhovnika, lahko sami podpišejo ime gospodarja. In res so podpisali. Takih slučajev vemo več!

Mi stvarimo meščane, naj ničesar ne podpisujejo, ampak raje molijo, da jim Bog pošlje vnetega dušnega pastirja, kakoršnega so imeli do zdaj in ga še imajo.

Trgovska in obrtna zbornica v Gorici. Ta slavna zbornica, v kateri ni niti ednega Slovencev, je imela dne 13. t. m. sejo. Sprejela je novi volilni red, kakor jej je bil predložen. Tajnik g. Bisiach je naznanil, da se ustanavlja v goriškem mestu k r e m a r s k a z a d r u g a, kateri je pristopilo 132 krčmarjev. Zbornica tej ustanovi ni nasprotna. G. Jona predlaga, naj se za zbornico sestavi poslovni red, kar pa ni obveljalo. Sicer bodo jeseni nove volitve. Dalje so sprejeli načrt o colninskih tarifah, katerega so skupno izdelale vse avstrijske zbornice.

Dr. A. Rojic je izdal v slovenskem in nemškem jeziku zanimivo knjižico, v kateri razpravlja uprašanje glede zgradbe žež. norišnice in bolnišnice. V njem pravi, da prostor na Šempetarski cesti: 41 njiv ali 26 oralov, katerega je kupil deželni odbor, popolnoma zadostuje, da se na njem sezida bolnišnica in norišnica. Najprej, pravi, naj bi sesezidala bolnišnica, potem norišnica ali pa oboje h kratu.

Volitve v pridobninske komisije za obdane III. razreda. — Volivci davčnega okraja Kanal volijo 24. junija, davčnega okraja Ajdovščina 26. junija od 10.—12. predp. in davčnega okraja Goriška okolica 28. junija od 9.—12. ure predp. po enega volilnega moža. Volitev za goriško okolico bo pri davčnem oddelku c. kr. okr. glavarstva (Gledališka ulica št. 5.)

Izvoljeni volilni možje bodo volili dne 10. julija pri omenjenem oddelku okr. glavarstva v Gorici jednega uda v komisijo in jednega namestnika.

Tombola v Št. Petru se bo vršila v nedeljo dne 7. julija t. l. Z ozirom na dobrodelne namene, opozarjamo slov. občinstvo na to priliko ter jo najtopleje priporočamo. — Rojaki, kupujte pridno srečke!

Umrli je v četrtek ob 7. uri zvečer č. g. Jos Gergolet, vikar v pok. v Gorici. Rojen je bil ranjki v Doberdolu 31. avgusta 1828. Služboval je po raznih krajih, po več let v Ločniku, na Trnovem in zadnji čas kot vikar v Štanjelu na Krasu. Pred 5 leti je padel po stopnicah in se močno poškodoval, da je moral stopiti v pokoj. Od takrat je živel vedno v Gorici, žal, da je bil ves čas bolehen. V nedeljo dne 9. t. m. ga je prišla huda ujed, ki ga je po štirih dneh spravila s tega sveta. Bil je mirnega in ponižnega značaja. Sè svojo potrežljivostjo je bil v boleznih in smrti vsem, ki so mu stregli, v izpodbudo. Pogreb je bil v soboto ob 10. uri predpoludne. Truplo pokojnikovo so prepeljali na Sv. Goro. — Svetila mu večna luč!

G. Ivana Abrama trgovca iz Trsta, predsednika „Tržaške posojilnice in hranilnice“ so našli na pol mrtvega na ulici v Ljubljani, kjer se je mudil po opravkih. Pravi, da ga je zadel mrtvoud. Sumljivo pa je, da niso našli pri njem ure, dasi je uro nosil. Prepeljali so ga v bolnico, ali na potu je umrl.

Vodstvo bratovščine vednega češenja naznanja č. duhovščini in drugim udom, da bo razstava cerkvenih parlamentov odprta od 30. junija do 5. julija in sicer v Rabatišču št. 20., I. nadstropje.

Slavje v Kopru. — Cel ta teden so v Kopru velike slovesnosti v čast sv. Na-

zariju, prvemu koperskemu škofu in patronu tamošnje cerkve. Letos je namreč trinajst sto let, od kar so našli njegovo truplo, katero še sedaj hranijo. Včeraj je imel v Kopru slovesno sv. mašo. Njega eminenca kardinal Missia.

Razpisano je mesto ravnatelja na tuk. c. kr. višji realki. Dosedanji ravnatelj Egidij Schreiber gre v pokoj.

Trasiranje železn. proge Gorica-Trst. — Sedaj že trasirajo železniško progo od Gorice do Trsta in kmalu bo tudi posebna komisija končno določila postaje, postajališča, čuvalnice itd. Vse je sicer že določeno, a vendar se bodo dale tu in tam nekatere podrobnosti premeniti. Slavná županstva naj grede tem komisijam na roko, naj izrazijo svoje želje in pomisleke. Kaj pomaga, ako imamo postaje, pa je na neprimernem kraju, da ni mogoče napraviti do nje lepe in ugodne ceste!

Soča odnesla. V soboto je vsled velikih povodnj na Bovškem Soča tako narasla, da je odnesla pri Barki tam, kjer se gradi novi most, provizoričen lesen most, po katerem so vozili razen materiala za zidanje.

Odtrgala je tudi vrh pri brodu in jo odnesla. Prinesla je tudi več družega materiala pripravljene za most, tako da cenijo škodo, ki jo je povzročila, na več tisoč kron.

Podivjana mladina. — Pretečeno nedeljo je bil v Bukovici javen ples. Nekemu mladeniču iz Gr. je uteklo dekle od plesa. On je tekel za njo, in ko jo je dotekel, je dvakrat ustrelil z revolverjem proti nji; k sreči je ni zadel.

Kmalu za tem pride, grede proti domu, na lice mesta duhovnik bližnje vasi. Ko izve, kaj se je zgodilo, vpraša mladeniča, s kako pravico da strelja na ljudi. Na to odgovori on: „Mi smo liberalci, živio Tuma“. Če tudi ste liberalci, mu odvrne duhovnik, vendar ljudi ubijati ne smete; postava je za vse enaka, za liberalce in neliberalce.

Isti dan je v drugi vasi drugi mladenič, tudi iz Gr., brez vsakega vzroka napadel in z nožem ranil vojaka J. L. iz R., ki je šel s svojim očetom domov. Ta slučaj mora vsakemu, če ni popolnoma slep, oči odpreti. Kam plovemo? Kam je pripeljala „Soča“ nerazsodno mladino s svojo ostudno pisavo in gonjo proti cerkvi in duhovščini? Mladina in „naprednjaki“ hočejo biti po vsem „liberalni“ t. j. svobodni, prosti. Nočejo, da bi jih vezala kaka postava, ne božja ne državna. Njim mora biti vse dovoljeno!

Gospoda! Podirati je lahko, a zidati težavno ali celo nemogoče. Zatorej nehajte narod kvariti!

Kdo napada duhovščino. — „Soča“, ki je glasilo dr. Tuma, si je zopet privoščila neke duhovnike. V št. 69. govori o neki „farovski kuharici“ in o nekem g. nuncu ter o nekem duhovniku, ki je pred nekimi časom počenjal v nekem kraju v Gorici neke javne skandale.

Kaj hoče dr. Tuma s takimi napadi na č. duhovščino? S tem hoče č. duhovščino izpodkopati zaupanje pri ljudstvu. Ljudstvo ne sme drugemu zaupati ko njemu. Poglejmo, kdo je ta mož?

Pred kratkim je prišel k dr. Tumi ubog kmet ter mu dal naprej zahtevanih 9 K proseč ga: Poglejte g. doktor, če kaže tožiti. Ako ne kaže, pustite. Vprašanje je bilo za neko zastarano dedščino, toda ne za ogromno svoto, ampak za kakih 140 K na osebo. Tožil je! Bil ste dve obravnavi, a še-le takrat je spoznal, da je vse zastonj. Poslal mu je pošten račun. Vsi stroški so znašali nad 160 K. Ubogi kmečki trpin je kar omedlel. Kako bo to plačal? Gorje ti vbogi kmet, gorje!

V rokah pa imamo še drug naravnost v nebo vpijoč račun naprednega advokata v Gorici, katerega o prvi priliki objavimo! Ljudstvo naj sodi, komu sme zaupati.

G. R. Konjedie, bivši trgovec z železom v Gorici, je v „Soči“ v št. 68. objavil drug zelo surov in neolikan dopis. V njem namiguje ta ubogi revček, da imajo duhovniki časa po 24 ur na dan. Ali ga nima on tudi? Gospode okoli „Gorice“ imenuje pobožnjake, pristaše „Gorice“ pa podrepnike. — Tako pišejo in govori jo le največji suroveži!

Z Bovškega. — (Povodenj). Silni nalivi, ki so trajali celó dva dni in pol, so napravili pri nas na Bovškem mnogo škode. Ob cesti v Log pod „klužami“ je voda Koritnica prestopila breg

in v soboto onemogočila sploh vsak promet po cesti; pošta iz Trbiža v Bovec se je morala vrniti od tega kraja zopet v Log. Ko so prihajali v soboto rudarji iz Rabilja domov, so morali tam bresti vodo skoraj do vratu, in pri tem bi bil tok kmalu odnesel nekega moža, ki je stopil predaleč ob breg, ako bi ga ne bil v zadnjem trenutku rešil 16leten fant. Soča sama je zelo narasla in preplavila od Čez Soče do Žage vso ravan. Bovčani, ki so jo hodili gledat, so pravili, da so videli Donavo. Bred posledic se vé, ni. Vzela je več brvij in mostičev med Trento in Sočo ter proti Čez Soči odnesla s sabo, kakor pravijo ljudje, več sto sežnjev drv, dalje pravijo junice, katero so neki videli na Žagi in v Trnovem in tudi o konju s komatom govorijo.

Se ve, da so zlasti hudourniki storili mnogo škode. Znani, še vedno neregulirani lijak pri „Žvikarju“ ob Boki je spreminil ravan pri Žvikarju v celo jezero, in drugi hudourniki od Srpenice do Trnovega in naprej po velikem klancu so tako razrušili na par krajih ceste, da ni mogla dva dni niti pošta v Kobarid, ter se je mogla nadomestiti s potno od Kobarida do Srpenice. Ume se, da je storila povodenj mnogo škode tudi po poljih, zlasti žitnih. Sinoči v nedeljo se je zjasnilo in danes, pondeljek imamo najlepše vreme ob mogočnem bobnenju gorskih mnogih potokov in lijakov.

Prav tako je napravila povodenj veliko škode tudi v kobaridskem in tolminskem okraju.

Iz kobariskega Kota nam pišejo, da je bila minulega tedna tudi tam huda ura z večkratnimi nalivi, kar je naredilo na polju in na okrajni cesti Staroselo-Breginj velikansko škodo. Prva huda ura z nalivom je bila na sv. Anton popoldne od štiri do petih. V Breginju je bila takrat tudi toča, ki je pobrala vse pridelke. Naliv je pobral v Breginju enega vola in dve kravi. Vola in breginjevca so našli, druge krave pa še ne. Grušč jo je zasul Bog ve kje.

Na sv. Anton zvečer se je naliv ponovil. V petek po sv. Antonu je bilo mirno čez dan, a noč je pokazala svojo moč. V soboto zjutraj je bila poprej najmanjša vodica grozen hudournik. Lilo je potem v soboto več ali manje ves dan. —

Toča je potokla v Suzidu in na Idrskem. Voda je pa zasula državno cesto od Kobarida do laške meje na več krajih. Nekatero njivo so v Kotu popolnoma zasute. Nad Kredom se je v soboto zvečer visoko gori nad vasjo usadilo. Usad je zdrknil po strugi ter zamašil most na okrajni cesti. Naredilo se je majhno jezero. Voda je s strašno silo iskala poti; jela je že bila teči čez ceste, da je bil Kred v nevarnosti. Ljudje so vsi prestrašeni branili, dokler nij strašna sila pretrgala mostu ter z groznim polomom in pogalom vodilo staro strugo odprla pa odnesla še spodnji manjši most na poti iz Kreda v Potoke. Promet je ves ustavljen; pošto nosijo. Vsa prizadeta županstva so se brž oglasila za odpis davkov. Tudi prosimo naše deželne in državne poslance izdatne pomoči.

Iz Kobarida. — Trg sv. Antona v Kobaridu se ni letos posebno dobro obnesel. Deževno vreme je zadrževalo veliko ljudi, ki bi sicer prihitali na ta veliki semenj. Vendar pa ni manjkalo ljudi, ki so prišli počastit padovanskega sv. Antona na prijazni grič kobariški, ki je res pravi kras tega kraja. Veselje tega dneva je kalilo slabo vreme, a še bolj je skalilo in z žalostjo napolnilo srca poštenih ljudi, dejstvo, da se je na ta dan, torej sedaj v sv. letu, v Kobaridu priredil ples.

V Kobaridu so sedaj napravili nov vodovod. V kratkem prične delovati. Bog daj, da bi prekalni ne opešal!

Zadnji deževni nalivi so napravili v tem okraju veliko škode. Več mostov: v Ladrjih, v Smastu, v Kredu, v Potokih je podrtih, poti so zasute, polja razrita in zasuta, škoda sploh je velika. Treba je zdatne in nujne podpore.

Kobariško blato je tako več kot 1/2 m pod vodo, seno in poljski pridelki so uničeni. Kobarid je bil ves pod vodo, ki je pridrla tudi v kleti in hiše. V Ladrjih so bile tri hiše v nevarnosti, da jih voda odnese in le z velikim trudom se je posrečilo ljudem jo zavezati ter rešiti stanovanja in ljudi. Kar pa ni uničila povodenj, potokla je toča posebno na Idrskem, okrog Kobarida in v Ladrjih. Samo cestni odbor Kobariški ima škode nad 20.000 K.

Cesta, ki pelje od „Peršeta“ v Tomin, katero so letos komaj popravili, je zopet vsa raztrgana.

Modrejec. — „Štefajev travnik je pod vodo“. Ta glas nam je v soboto popoldne naznanjal, da Soča rase, da je že močno narasla in bo še rasla. Štefajev travnik leži nekoliko nad „hudičevim“ jezom pri Sv. Luciji, in dá na leto 100 centov lepega in dobrega sena, če ga Soča ne preplavi ter s peskom in blatom ne omaže, kar se skoraj vsako leto zgodi in se je zgodilo, žal, tudi letos. Ubogi Štefaj! Res je Soča v soboto tako narasla, da je pokrila črez in črez, ne le omenjeni travnik, ampak tudi bližnji mlin in žago. Pod noč, ko je dež poje-njal, hiteli so ljudje k svetolucijskemu mostu gledat Sočo pod mostom vso razjarjeno, v samih strašnih penah vzdigajočo se in zopet padajočo, kakor bi hotela sovražnika domovine požreti. Od strašnega šumenja se je zdelo, da se most sam tresne. Veličasten prizor!

Tudi v Furlaniji sta Soča in Ter napravila ogromne škode, do 500.000 glđ.

Strela je vdarila v cerkev sv. Antona v Kobaridu. Razrila je tla pred oltarjem in v sakristiji. Druge škode ni in tudi nesreče ne, ker se je to zgodilo po noči od 12. do 13. t. m.

Iz Ročinja nam poročajo: Med groznim gromenjem, bliskanjem in nalivom udarila je 13. t. m. 1/4 pred 11 uro zvečer strela v Ročinski zvonik. Razčesnila je en tram, na katerem visita 2 zrela, poškedovala nekaj zida in uro. Strela je pokvarila eno kolono v zvoniku in strop nad velikim zvonom, — šla je po zidu v tla. Škoda je še precej velika. Zvonom ni prizadela menda nikake škode. Cerkev je zavarovana pri „unio catholica“. — Tudi toča je padala, ki pa ni naredila posebne škode. „Treska in hudega vremena, reši nas o Bog!“

Z Boveca. — Prizadetim izredno „olikanim“ naprednjakom v Bovecu se podpirni toplo zahvaljujem za krasne in „napisane naprednjajstva“ res vredne dopisnice in razglednice, katere mi pošiljajo; še bolj se jim pa zahvaljujem zato, ker prirejam zbirko razglednic in mi s tem gospodje vrlo dobro grede na roko. Z zaslužnim spoštovanjem Jos. Abram, kaplan. Bovec 16. junija 1901.

Iz Kanala. — V nedeljo je šla navadno procesija iz Kanala na sv. Goro. Ta procesija je imela po posebnem dovoljenju viših cerkvenih oblasti veljavo za tri procesije, ki so zapovedane za sv. leto. Zato je bila tudi udeležba nenavadno velika zbog pretečemu dežju; vendar se je vse lepo dokončalo pri zadosti ugodnem vremenu. Na sv. Gori pri slovesni sv. maši so pevi kanalski pevci pod vodstvom g. nadučitelja Al. Verča. Petje izborno in dovršeno, kar priča o požrtvalnosti g. pevovodje in o vstrajnosti pevcev. Čast jim! Sploh so se vsi vrnili zdravi in veseli domov.

Drevin. — Znano je svetu, da je bil pokojni Hrabroslav Volarič nadarjen skladatelj, ki je umrl kot učitelj v Devinu. Prijatelji so mu letos postavili kamenit nagroben spomenik; do sedaj namreč je imel na grobu le majhen lesen križ. — Pod vodstvom pok. Volariča bilo je v Devinu lepo cerkveno in posvelno petje. Sedaj imamo celó pevsko in bralno društvo „Ladija“, pa samo po imenu. Krmilar in veslarji „Ladije“ le požurite se, da priplavate do pok. Volariča.

Iz Biljane nam poročajo o lepi cerkveni slovesnosti dne 14. t. m. na praznik presv. srca Jezusovega. Tisti dan ni sicer zapovedan praznik, toda vse ljudstvo se je vendar le zdrževalo hlapčevskih del. Vse je hitelo v cerkev molit pomagala sta domačemu sv. zakramente. Pomagala sta domačemu gospodu župniku č. gospoda kozanski in vipolški.

V Brdih kaže letos dobra letina za vino in sadje. Opozarjamo na to pre-kupce svežega sadja.

Gorenjepolje. Cepljenje je v zeleno. — Andrej Tinta iz Gorenjepolja, ki je bil že odlikovan od c. kr. kmet. društva v Gorici za lepe, pray vzgojene trte, je cepil v navadnim nožem 100 trt, ki so se vse prijale. Pripomnimo naj, da je mož že star in z naočniki. Drug, ki je tudi prav spreten v cepljenju, je Ludvik Stanič; garantira 90%.

Iz Svetega. — Težko smo pričakovali hladnega dežja. Prišel je, a žal, z velikim viharjem, ki nam je povzročil veliko škodo na vseh poljskih pridelkih, posebno na vinski trti. Mnogo sadnega

drevja je s koreninami poril. Tudi zidarskemu odru pri cerkvi in prizanesel.

V Komnu je prava nerednost. Naše županstvo ne spoznava ne sv. leta, ne cerkvenih slovesnosti. Ples se vrsti za plesom. Na praznik sv. Rešnega Telesa je bila ogromna procesija; videti je bilo zraven priprostega ljudstva vse c. kr. uradnike in orožnike, le naše staršinstvo ni storilo po vsem svoje dolžnosti. Pri zadnjih občinskih volitvah se je število staršinstva povišalo od 18 na 24, a pri starijih jih ni bilo videti ko 12. Kaj to pomenja?

Orglje na prodaj v Medani priporočamo, ker se oddajo po zelo ugodnih pogojih in so v dobrem stanu.

Misijonski križ na prodaj ponuja slovenski kipar g. Jakob Ažman v Pragi, III. Radečkynamešty št. 272. Križ je iz lipovega lesa, krasno slikan, na 2 metra velikem križu iz hrastovega lesa. Cena 40 glđ.

Črešnje črvive so letos po raznih krajih naše dežele. Tudi so letos manj vrgle ko druga leta zlasti in Brdih, ker so vsled velike vročine vse hkratu dozorele. Na trgu v Korminu so se zgodile ljudem krivice tudi pri vagi. Ubogi kmet!

Za Alojzjevišče. — N. N. 400 K, z opazko, naj gojenci goreče molijo za dušo ranjke: gospoda Jos. Gergoleta; preč. g. Fr. Stepančić „gojencem za sv. petar“ 30 K; vlaš. g. M. Kragelj 10 K; preč. gosp. Andr. Mesar 8-7 kg sira; „Posojilnica in hranilnica v Mirnu“ 20 K. — Bog povrni!

Za nagrobni spomenik † Alojziju Vuga so darovali: Č. gg. Zakrajšek Primož 2 K, Josip Lican 4 K, dr. Andr. Pavlica 6 K, Ant. Hvalica, dekan, 5 K, Ivan Rojec, kurat, 6 K, K. Kumar 2 K.

Katoliška cerkev na Cetinjah. — Črnogorski knez Nikola je podaril prostor, na katerem se sezida na Cetinjah katoliška cerkev. Cerkev se zida po prizadevanju nadškofa Milinovića, italijanski kralj Viktor Emanuel je podaril v to svrhu 20.000 lir.

Črnogorski otročiči v Rimu. — Iz črne gore pride v Rim veliko število Črnogorskih otrok, ki se bodo poklonili otroku kraljice Helene in mu po črnogorski navadi prinesli v dar raznih stvari.

Bodoča nevesta kneza Ferdinanda Bolgarskega. Listi poročajo, da se meseca julija (po pravoslavnem koledarju) zaroči knez Ferdinand Bolgarski s princezino Ksenijo sestro ital. kraljice Jelene.

Listnica. — Razne dopisnike prosimo potrpljenja.

Socijalne drobtinice.

Krošnjariji in agentje. — Vlada je državni zbornici predložila premembo § 59 in 60. obrtnega reda iz l. 1883. Glavna razprava o tem predmetu je bila dne 4. junija.

Prijelj je smel vsak obrtnik, trgovec ali tovarnar sam ali pa po svojih agentih povsod iskati naročil, kupcev in odjemalcev. S tem so seveda agentje mnogo škodili domačim obrtnikom in trgovcem, ker so po hišah ponujali in vsiljevali razno svojo „robo“ v izbranih uzorcih. Marsikateri naročnik pa je bil tudi osleparjen, ker je dobil proti poštnemu povzetju ali slabše blago ali pa slabe mere in teže.

Nova dva paragrafa skušata nekako izravnati nasprotja mej veliko industrijo in malim obrtnikom, mej velikim in malim trgovcem, odstraniti ali vsaj omejiti vsiljivost raznih agentov in potovalcev, osobito pa onemogočiti prekopavalce raznih živil, kakor po večjih mestih.

Vsak trgovec ne more plačevati agentov, ki mu od hiše do hiše razpečavajo blago. Sicer pa tudi nova določba dopušča, da sme trgovec na poziv ali naročbo pošiljati blago in obrtniki sam tudi izven svojega bivališča iskati naročil. Omejen pa bode tudi delokrog takozvanih domačih ali stalnih agentov, ki imajo v rokah prodajo raznega kolonijalnega blaga, posebno pa kave in metrolja. Le izjemoma more trgovinski minister v dogovoru s trgovsko zbornico dovoljevati naročila pri agentih.

Dalje so določbe ostrejšje tudi glede „vsakdanjih živil“. Odsek se ni mogel zjediniti, kaj so vsakdanja živila in potrebe. Zato si je osvojil vladni predlog, da so „vsakdanja živila in rabila“ izdelki poljedelstva in gospodarstva, torej

mleko, jajca, sadje, ovočje, maslo, sir, cvetice, perutnina, drva itd.

Te pridelke bode smel vsakdo prodajati od hiše do hiše ali na trgu. Izvzeta pa je prodaja vina in kisa.

Kruh bodo smeli peki donášati v hiše le po svojih uslužbencih in sicer naročnikom. V posameznih slučajih in krajih bode oblast v dogovoru z zadrugo smela dovoljevati obrtnikom izjeme in v ta namen izdajati legitimacije. Nasprotno pa bode deželna vlada na predlog obč. zastopa smela tudi prepovedati prodajo posameznih stvari po hišah.

To so bistvene določbe oziroma premembe §§ 59. in 60. Izjeme so še vedno mogoče in te izjeme so velike luknje v mreži, skozi katero bodo uha-jale ščuke.

Za kratek čas.

Neki posestnik iz Medane nam je sporočil: Ne vem, kako sem prišel v tako milost pri narodno-napredni stranki, da mi vže nekaj časa sem pošiljajo po 10 iztisov „Primorca“. Mislim sem si in žena mi je rekla: „Hrani, bomo kladali pod sviloprejke“. In storil sem tako — pa vse sviloprejke so mi šle v krave. Na gnoju leži zdaj nagnusna žival v „Primorca“ zavita.

Iz Kožbane. — Dr. Tuma je zelo moder mož. Podoben je trem modrim iz jutrove dežele. Prišel je dne 2. t. m. v Kožbano čez Kormin in čez Brdice, domov pa se je vrnil po drugi poti, namreč čez Kojsko!

Zvito. — Neki Anglež je v pariški operi opazil, da so njegovo pozornost za predstavo tatovi uporabili ter mu ukradli zlato uro. Polnim glasom zakričal je med poslušalce: Gospod, ki mi je ukradel uro, naj pazi. Ura namreč glasno bije in sicer vsako četrtinko. Komaj je zavpil, že se je hotel blizu njega stoječi gospod izmuzati iz gladišča. Anglež ga zgrabi ter mu med gromovitim smehom občinstva vzame ukradeno uro.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v St. Petru

(pri Gorici).

Pripotoča ista tudi za maše čč. gg. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Na prodaj so

orglje

iz druge roke.

Pojasnila daje:

Cerkveno oskrbništvu v Medani (Krimin-Medana.)

Ivan Domicelj

trgovec v Korminu

na glavnem sadnem trgu.

Priporočam častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo trgovino

Jedilnega blaga.

Ob enem naznanjam, da bom s 1. junijem t. l. znižal cene na sledeči način: Kava od 92 kr. naprej, sladkor od 44 kr. naprej, olje od 36 kr. naprej, makaroni in druge testenine od 20 kr. naprej, sveče za pogrebe iz Kopačeve tovarne v Gorici po najugodnejši ceni, moka bela od 10 kr. naprej, riž lep in cel od 12 kr. naprej, petrolej po 18 kr. liter itd. — Dalje priporočam žveplo pravo romagna dvakrat rafinirano, modro galico (vitrijol) pravo angleško 98 do 99% moči.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbori, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fixe ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Čebelnjvoščne sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pitancec najboljše vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar,

ulica sv. Antona 7, Gorica.

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

v Gorici

Ozka ulica št. 1. — Via Stretta št. 1.

Priporoča iz lastne zaloge

izvrstne in trpežne škropilnice proti peronospori,

(prenovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. — Škropilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi lahko na tri načine po volji škropilca.

Cena je zelo nizka.

Sprejemlje v popravo in v prenovljenje škropilnice raznih sistemov in postreže v popolno zadovoljnost stranke.

Priporoča tudi stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, pripravo za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanje m pri točenju iz soda (kan), mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov, cevi iz gume za vsakovrstne škropilnice. — Sprejema vsa v kleparsko obrt spadajoča dela, postavlja strolovoce itd. itd

Traverse, Portland in Roman cement, cevi za stranišča, okove in vse potrebščine za stavbe

priporoča po tekmovalnih cenah

tvrdka

Konjedic & Zajec

Gorica.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomo najvišjega priznanja

Jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetilno

izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva,

tudi najfinjšega, za nove maše in godove,

kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. —

Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubdeje.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač in trgovec

v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstr.

M. P O V E R A J,

P. n. občinstvu priporoča svojo

izborna zalogo vsakovrstnega blaga iz

avstrijskih in inozemskih tovarn ter go-

tovih oblek, sobne in dežne plašče,

vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger.

spodnje hlače ter nogovice, oficirske in

uradniške priprave, sploh vse, kar je

treba paradnim odlekom za vsaki stan.

Lepa prilžnost za letno sezono!

Radi preselitve s 1. avgustom 1901

na Travniki št. 5 v prtiličje

se prodaja blago po tovarniških cenah!

NAZNANILO

PRESELITVE.

Tvrdba

I. Drufovka, Gorica

tovarniška zaloga

usnja, podplatov in tovarna nadplatov

naznanja

da se je 15. t. m. preselila s Travnika št. 5 v lastno hišo v

Gosposko ulico hiš. št. 3.

(nasproti „Monte di Pietà“.)